

עונת הדוחות 2023 – מסמך דגשים של ראש מחלקת תאגידיים ברשות ניירות ערך

עדכוני לקוחות

ביום 24 בינואר 2024 פרסמה ראש מחלקת תאגידיים ברשות ניירות ערך, מסמך דגשים לתאגידיים המדווחים לקראת פרסום הדוחות לשנת 2023. בנוסף, כולל המסמך גם פירוט של הפעילות הצפויה של מחלקת תאגידיים בשנת 2024.

(1) דגשים לתאגידיים המדווחים לקראת פרסום הדוחות השנתיים

להלן יובא ריכוז תמציתי של הדגשים במסמך לקראת פרסום הדוחות השנתיים.

ביחס למועד פרסום הדוח השנתי, במסמך צוין כי ככל שלתאגיד יש בעיה פרטנית והוא נתקל בקשיים תפעוליים לעמוד בלוחות הזמנים הנדרשים לפרסום הדוח התקופתי לשנת 2023 עקב המלחמה, הוא רשאי לפנות לסגל הרשות בבקשת ארכה, וכי סגל הרשות יבחן כל בקשת ארכה בהתאם לנסיבותיה הספציפיות ועובדות כל מקרה שיונח על שולחנו.

1. רקע

מסמך "דגשים לתאגידיים המדווחים בדבר גילוי על השלכות מלחמת חרבות ברזל", מיום 7.11.2023 - **הרשות מבהירה כי העקרונות והדגשים אשר נכללו בו יפים גם לדוח התקופתי לשנת 2023 וכי על תאגידיים מדווחים ליישם גם בעת עריכת הדוחות השנתיים.**

עמדת סגל הרשות ברקע משבר הקורונה (עמדת סגל חשבונאית 7-99 - השפעות משבר הקורונה על הגילוי והדיווח הכספי הנכלל בדוח רבעון ראשון 2020 ובדוחות עיתיים עוקבים) - הרשות מבהירה כי הדגשים החשבונאיים ועקרונות הגילוי אשר פורטו בעמדה האמורה עשויים להיות רלוונטיים גם להשפעת המלחמה על גילוי ומדידה בדוחות השנתיים ועל תאגידיים מדווחים לבחון את יישומם בשינויים המחויבים (בנוסף להבהרות ודגשים נוספים הנוגעים להשלכות המלחמה על הדוחות השנתיים כמפורט בהמשך).

עליית ריבית וסביבת אינפלציה - הרשות מציינת את עליית ריבית בנק ישראל במהלך השנים 2022-2023 כמו גם הסביבה האינפלציונית שאפיינה את השנים הללו, ככאלו שהשפיעו במידה ניכרת על עלויות המימון של תאגידיים; וכי בהתאם לנתונים הנצפים בשוק ההון, רמות ריבית גבוהות יחסית לאלו ששררו בעשור האחרון צפויות להתקיים גם בשנים הקרובות. בהקשר זה, מפנה הרשות לעמדת סגל חשבונאית 8-99 "השפעות אינפלציה ועליית הריבית על הגילוי והדיווח הכספי" מאוגוסט 2022, תוך שהיא מבהירה שהעקרונות שנכללו בה יפים גם לדוחות השנתיים. בנוסף מפורטים במסמך דגשים נוספים לדוחות השנתיים, כמפורט בהמשך.

2. הסברי הדירקטוריון

הרשות מפנה לנדרש בגילוי בדוח דירקטוריון בעמדות בנושא השלכות מלחמת חרבות ברזל ובנושא משבר הקורונה, המצוינות לעיל.

ניתוח נתוני רבעון רביעי - הרשות מבהירה כי השפעת המלחמה מבחינה כמותית על הדוחות הראשיים היא על נתוני רבעון רביעי 2023 בלבד, שאינם מוצגים בדוחות הכספיים כתקופה בפני עצמה אולם לצד זאת, תקנה 10א לתקנות ניירות (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 ("תקנות הדוחות") קובעת חובת הצגת תמצית תוצאות פעילות התאגיד בשנת הדיווח האחרונה בחלוקה לפי רבעונים (ובחלוקה למחציות שנה לגבי תאגיד קטן פטור). לכן ועל מנת לאפשר לציבור המשקיעים להבין בצורה ברורה את השפעת המלחמה על התאגיד, ובפרט ביחס לתוצאות הרבעון הרביעי, **על הדירקטוריון לנתח ולהסביר בדוח הדירקטוריון את נתוני רבעון רביעי (או החציון השני בתאגיד קטן פטור) בפני עצמם ולהסביר את השינויים שחלו בהם (לעומת תקופה מקבילה או רבעון קודם לפי העניין).**

כמו כן, הרשות מציינת כי במסגרת הסברי הדירקטוריון **חשוב להפריד בין השפעות המלחמה על תוצאות התאגיד ובין השפעות אחרות.** כך לדוגמא, על תאגיד אשר חלה הרעה בביצועיו ללא קשר למלחמה, אף אם הרעה זו הועצמה כתוצאה מהמלחמה, להקפיד לתאר ולכמת במידת האפשר בנפרד את כל אחת מההשפעות על למנוע מצבים שבהם משקיעים עלולים להסיק בטעות כי אילולא המלחמה לא הייתה חלה הרעה בביצועי התאגיד. בדומה לכך, תאגידי אשר במסגרת נתוני Non-GAAP או KPI מתכוונים להציג נתונים מנוטרלים מהשפעת המלחמה, נדרשים לוודא כי קיימת להם היכולת התפעולית לנטרל את השפעות המלחמה הנפרדות מהשפעות אירועים מגמות והתפתחויות עסקיות אחרות וכן כי יש הצדקה עסקית וכלכלית להפרדה כאמור.

הרשות שבה ומדגישה את **החשיבות לכלול גילוי מפורט של השפעות המשבר על התאגיד לרבות ניתוח כמותי של ההשפעות הספציפיות על תוצאותיו.** בהקשר זה מודגש כי גם תאגידי אשר השפעות מהותיות אך מקזזות של המלחמה גרמו לכך שכתוצאה מהקזוז לא חל שינוי מהותי בתוצאותיהם, נדרשים להסביר את ההשפעות המקזזות הללו כל אחת בפני עצמן ולנתחן. זאת מאחר שהסברי הדירקטוריון מיועדים בין היתר לסייע למשתמש להעריך את ביצועי התאגיד בעתיד ומשך התמשכות כל אחת מהשפעות המלחמה בעתיד לא בהכרח יהיה זהה (כך שתופעת הקזוז לא בהכרח תמשיך להתקיים). כך לדוגמא - חברת מלונאות אשר הפגיעה בתפוסת המלונות שלה מתקזזת עם אירוח מפונים או חברת השכרת כלי רכב אשר הפגיעה בהכנסותיה מהשכרת רכבים לתיירים מתקזזת עם הכנסות מהשכרת רכבים לכוחות הביטחון, נדרשות להתייחס ולנתח בנפרד את השפעות אלו.

עוד מובהר כי הצורך להסביר ולנתח את השפעות המלחמה על פעילות התאגיד אינו מצומצם להשפעות לרעה של המלחמה אלא על הדירקטוריון לנתח ולהסביר גם השפעות לטובה, כגון - חסכון בעלויות תפעול כתוצאה מצמצום כוח אדם והליכי התייעלות שיושמו בתקופת המלחמה; גידול בנתח שוק או במחירי המכירה כתוצאה מהשפעת המלחמה על מצב התחרות והביקוש למוצרים בפועל או הפוטנציאלי.

3. אומדנים ומדידת שווי הוגן

3.1 כללי

- מדידת פריטים רבים בדוחות הכספיים מסתמכת על תחזיות כגון היוון תזרימי מזומנים עתידיים או הנחות אחרות לגבי ביצועים עסקיים של התאגיד בעתיד. הרשות שבה ומציינת את החשיבות המיוחדת בעת אי וודאות כגון זו הנוכחית, של גילוי מפורט וממצה של ההנחות ששימשו את התאגיד.

- בדומה לעבר, גם בשנת 2023 חלק לא מבוטל ממשאבי הפיקוח של הסגל הוקדש לבחינת סבירות מדידת אומדנים של פריטים בדוחות הכספיים. במסגרת זו הסגל שב והדגיש כי על הנהלות התאגידים לבסס את האומדנים שבבסיס תחזיותיהן על נתונים וכלים אובייקטיביים ככל האפשר ולהימנע משימוש בהערכות סובייקטיביות לא מבוססות.

- במסגרת בחינת הערכות שווי ששימשו תאגידים לצרכי מדידה בדוחות הכספיים מצא הסגל במקרים מסוימים כי תאגידים השתמשו באופן חוזר ונשנה בתחזיות תזרימי מזומנים אשר לא הוכיחו את עצמן והפער בין התחזית לבין הביצוע היה משמעותי מאוד. סגל הרשות מצפה מהנהלות החברות שהניסיון לימד כי לקו בהערכת יתר של שווי הנכסים, להשתמש במקדמי בטחון נאותים בנוגע ליתר הנכסים שנמדדים בשווי הוגן.

- אומדנים ותחזיות - מדידה המסתמכת על אומדנים ותחזיות בנוגע לעתיד צפויה להמשיך להיות נושא מרכזי במלאכת הפיקוח של הסגל גם בשנת 2024. בהקשר זה מבקש סגל הרשות להדגיש כי תאגיד אשר נדרש למדוד פריט בדוחות הכספיים אשר ערכו מבוסס על תחזית בנוגע לעתיד, אינו רשאי (למעט במקרים שכללי החשבונאות מאפשרים זאת בפירוש) לבחור בכל תרחיש שנמצא במתחם הסבירות אלא עליו להשתמש באומדן הטוב ביותר (ובמקרה הצורך בשיטה המביאה לידי ביטוי מספר תרחישים אפשריים). בהקשר זה צוין כי במהלך השנה האחרונה סגל הרשות התערב באומדנים של תאגידים במספר מקרים, אף כשהתחזיות לא היו בלתי סבירות כשלעצמן וזאת מאחר שהתאגיד בחר בתרחיש אופטימי מידי שאמנם נמצא במתחם הסבירות, אך תוך התעלמות מתרחישים אפשריים אחרים ובפרט תוך התעלמות מהתרחיש הסביר ביותר.

- ניתוחי רגישות - עליית הריבית המהירה במהלך השנים 2022-2023 וכן המלחמה מובילים יחד לרמה גבוהה יחסית של אי-וודאות לגבי הערכות ותחזיות בקשר לעתיד. לכן במקום שבו נדרשת התייחסות לניתוחי רגישות, על התאגיד לוודא כי תחום השינויים בהנחות הנכלל בניתוח הרגישות אינו צר מידי אלא משקף את מלוא טווח התרחישים והשינויים שנמצאים במתחם הסבירות.

- הקלה הפוטרת מצירוף הערכת שווי - במסגרת מסמך שאלות ותשובות בנושא תזמ"ז חזוי והערכות שווי - מלחמת חרבות ברזל מיום 11.2023, הובהרה האפשרות להשתמש בהקלה הפוטרת מצירוף הערכת שווי במקום שבו תחת כל שינוי "אפשרי באופן סביר" בהנחות המפתח ששימשו לחישוב ערך בר ההשבה לא הייתה מוכרת ירידת ערך מהותית מאד. הודגש כי תאגידים נדרשים להימנע מלפרש את המונח "אפשרי באופן סביר" באופן מצומצם אלא עליהם להביא בחשבון "זנבות שמנים" יחסית בתקופה זו. בהקשר זה צוין כי נושא יישום ההקלה היה אחד הנושאים שבהן הסגל במסגרת הפיקוח השוטף בשנה האחרונה ובכוונת הסגל להמשיך ולבדוק גם במהלך 2024 כי לא נעשה שימוש מקל מידי בהבהרה. ככלל אצבע מבקש סגל הרשות להדגיש כי לא יהיה זה סביר להניח שביצועים בפועל בשנים האחרונות אינם אפשריים באופן סביר בתקופות עתידיות, ולכן במקום שבו שינוי הנחות המפתח כך שישקפו ביצועי עבר היה מוביל להכרה בירידת ערך מהותית מאד, לא ניתן להשתמש בהקלה האמורה.

3.2 שווי הוגן של נדל"ן להשקעה

- שיעור היוון - השנים 2023 ו-2024 התאפיינו בעלייה חדה בשיעור ריבית חסרת סיכון וסביר להניח כי עליה בשיעור ריבית חסרת סיכון תוביל לעלייה (לאו דווקא בשיעור זהה ולא בהכרח באופן מידי) בשיעור ההיוון של נכסים. סגל הרשות מצפה מתאגידים מדווחים לנקוט משנה זהירות בעת הסתמכות מוחלטת (לעניין גזירת שיעור ההיוון) על עסקאות שתומחרו בתקופות שקודמות לעליית הריבית חסרת הסיכון ארוכת הטווח מבלי לבצע התאמות מסוימות בגין עליית שיעור ריבית חסרת סיכון וחוסר הוודאות שהתגבר בעת

האחרונה וכן להסתמך ככל האפשר על עסקאות עדכניות (מהתקופה שלאחר עליית ריבית חסרת הסיכון ארוכת הטווח).

• **מדידת שווי הוגן של נכסי נדל"ן להשקעה** - סגל הרשות שב ומדגיש את עמדתו שבאה לידי ביטוי בהחלטת אכיפה 15-1 לפיה "סטייה ממחיר העסקה כמדד לשווי הוגן, כל אימת שלא חל שינוי בנסיבות, כרוכה בנטל משמעותי. סטייה ממחיר זה תתאפשר בהתקיים נסיבות בהן המחיר לא ישקף עוד את שווי ההוגן של הנכס למועד מדידה עוקבת". הסגל מבקש להדגיש בהקשר זה כי חלוף הזמן כשלעצמו (לדוגמא 12 חודשים) אינו מהווה סיבה מספקת לסטייה ממחיר עסקה. **על תאגיד המבקש לסטות ממחיר עסקה להיות מסוגל להסביר ולבסס את הגורמים לכך שמחיר העסקה לא משקף עוד את שווי ההוגן של הנכס**. לעניין זה, עצם העובדה כי הערכת השווי הגיעה לתוצאה שונה מהמחיר המשתקף בעסקה כמובן אינה מספיקה אלא נדרש להראות שינוי משמעותי בנסיבות הספציפיות של הנכס או ראיות חזקות ונרחבות לשינוי דומה במחירי נכסים דומים מהמועד שבו התרחשה העסקה המעיד בבירור שחל שינוי ברמת המחירים של נכסים דומים לנכס הנבחן. ברי כי בתקופות של סטגנציה במחירי הנדל"ן, ראיות לשינויים כאמור יהיו קשים יותר להשגה והנטל להוכחתם גבוה יותר.

4. עסק חי

• נתוני השוק אינם משקפים ציפייה לחזרה לרמות הריבית האפסיות ששררו עד לשנת 2022 ולכן **את בחינת הנחת העסק החי יש לבצע תוך בחינה זהירה של יכולת התאגיד לעמוד בפירעון התחייבויותיו בהנחת המשך סביבת הריבית הגבוהה**.

• בנוסף, עליית הריבית המשמעותית בשנתיים האחרונות מעלה את אי הוודאות לגבי שווי הנכסים בספרים. לפיכך, **במקום שבו הנחת העסק החי מסתמכת על תזרים נכנס ממימוש נכסים, על תאגידיים לבחון את התקיימות הנחת העסק החי תוך שימוש בניתוחי רגישות לגבי מחיר המימוש של הנכס במתחם מספיק רחב של שינויים אפשריים, בפרט במקום בו התקופה לשיווק הנכס (בהתאם לצרכים התזרימיים הצפויים) קצרה יחסית**.

• **הסתמכות על תמיכת בעלי שליטה כגורם מקל לצורך ביסוס נאותות הנחת העסק החי** - הסגל מבקש להפנות את תשומת הלב לעמדה משפטית מספר 10-199: ערבות מהותית של בעל שליטה לפירעון אגרות חוב וכן לדוח ממצאים בקשר עם נאותות בחינת העסק החי משנת 2013, המפרטים בנוגע לתנאים להסתמכות על ערבות בעל שליטה כגורם מקל ולגילוי הנדרש במצבים אלו.

5. שינוי תנאי חכירות

• אחת מהשלכות המלחמה הינה כי חלק מחברות הנדל"ן העניקו ויתור לשוכרים על כל או על חלק מדמי השכירות בגין חודשים מסוימים בתקופת המלחמה וזאת לאור הפגיעה שספגו השוכרים כתוצאה מהצורך לסגור חנויות או כתוצאה ממיעוט לקוחות. לאור הנחת המוצא של הסגל כי משתמשים היו מעדיפים טיפול חשבונאי של הכרה מיידית בוותורים והיו רואים בו כשיטת מדידה רלוונטית יותר, **סגל הרשות לא יתערב בטיפול החשבונאי של חוכרים אשר יטפלו בוותורים ספציפיים על דמי השכירות בגין חודשים מסוימים בתקופה בה מוכח מצב מיוחד בעורף לפי חוק התגוננות אזרחית, התשי"א-1951, כולם או חלקם (לרבות ויתור על דמי שכירות קבועים והותרת דמי שכירות משתנים על כנם), ואשר מיוחסים באופן ישיר להשפעות המלחמה, בהתאם להוראות IFRS 9 בעניין גריעת התחייבות (הכרה מיידית בהשפעת ויתורי השכירות ללא פריסה לתקופת החכירה) ובתנאי שלא בוצע שום שינוי אחר בתנאי החכירה מלבד הויתור. סגל הרשות מדגיש, כי אין להקיש מהנחיה זו של סגל הרשות לאופן בו יש לטפל בוותורי שכירות שונים שאינם נוגעים**

למלחמה. בכפוף לשיקולי מהותיות, על מחכירים וחוכרים לפרט את המדיניות שבה נקטו בקשר לויתורים תוך פירוט ההשלכות החשבונאיות של המדיניות שננקטה (ראו גם בהקשר זה את ההתייחסות בעמדת הקורונה).

6. היוון עלויות אשראי

- עליית הריבית הובילה לכך שסוגיית היוון עלויות אשראי נעשתה בשנת 2023 לסוגיה מהותית יותר בדוחות הכספיים מאשר בעבר, ולכן **בכוונת סגל הרשות להתמקד בנושא זה במסגרת הפיקוח השוטף בשנת 2024.**
- בהקשר של המלחמה מבקש הסגל להדגיש **בעקבות המלחמה תאגידיים רבים השוהו את הפיתוח הפעיל של פרויקטים כשירים להיוון בשל מגבלות כמו מחסור בכוח אדם, הטלת מגבלות על ידי הממשלה והצבא ומסיבות נוספות.** במקרים כאמור, ולאור זאת שהפסקת עבודות הפיתוח בעקבות המלחמה היא בגדר אילוץ שאינו חלק הכרחי מתהליך הכנת הנכס לשימוש המיועד או למכירתו, תאגידיים נדרשים להשהות היוון עלויות אשראי לנכס אלא אם השהיית הפיתוח היא לתקופה בלתי ממושכת. **בהקשר זה מדגיש הסגל כי גם בגין פרויקט שלגביו בוצעו פעולות להמשך הקמתו, אך כאלה שאינן בהיקף מהותי ביחס להיקף הפעילות המתוכנן אילולא המלחמה, על פניו ובעדר נסיבות מיוחדות, על התאגיד להשהות היוון עלויות אשראי לפרויקט.**

7. ביאור מדיניות חשבונאית

- החל מהדוחות השנתיים, תאגידיים נדרשים ליישם את התיקון ל-1 IAS שלפיו תאגידיים נדרשים לתת גילוי למידע מהותי אודות המדיניות החשבונאית חלף הצגת מידע אודות מדיניות חשבונאית משמעותית. **סגל הרשות סבור שמדובר בתיקון חשוב ומשמעותי אשר עשוי לשפר את המידע ואת איכות הגילוי אודות המדיניות החשבונאית. כמו כן הובהר כי בכוונת הסגל לבחון את יישום התיקון על ידי תאגידיים מדווחים כחלק מפעילות הפיקוח השוטפת בשנת 2024.**

8. גילוי על סיכונים בדוחות העתיים

- **גילוי בדבר גורמי הסיכון – סגל הרשות מבהיר כי יש להמשיך ולתת תשומת לב מיוחדת בנוגע לגילוי בדבר גורמי הסיכון אשר חלים על התאגיד, מדיניות ניהול הסיכונים ואפקטיביות ניהולם, ובשים לב לשינויים בסביבה המאקרו כלכלית בישראל ובעולם ולהתפתחויות הטכנולוגיות.** במסגרת זו יש לשקול את הסיכונים דלהלן ולבחון את הגילוי הנדרש אודותיהם:
  - סיכוני ריבית ואינפלציה
  - סיכוני מצב בטחוני
  - סיכוני נזילות וחדלות פירעון
  - סיכוני איכות סביבה
  - סיכוני סייבר ודיווח על אירוע סייבר
- סיכונים סקטוריאליים - דוגמת סיכונים ייחודיים בתחום האשראי החוץ בנקאי, נדל"ן יזמי, נדל"ן מניב ותאגידיים נוספים בסקטורים שמושפעים מאירועי המלחמה.

(ו) דגשים נוספים בפעילום הצפויה של מחלקת תאגידים בשנת 2024

דיווחים מידיים בעלי תוכן חלקי ודיווחים לא מהותיים בעלי אופי שיווקי

• סגל הרשות רואה חשיבות רבה בעמידת התאגידים בחובה לפרסם דיווחים מידיים אודות אירועים או עניינים מהותיים שהתרחשו בתאגיד, באופן שבו הם יכללו את כל המידע הנדרש למשקיע סביר השוקל החלטת השקעה מושכלת וכן בפרסומם בזמן אמת. כחלק מבדיקות שביצע לאחרונה סגל הרשות, נמצא לא אחת, כי תאגידים פרסמו דיווחים מידיים שכללו מידע חלקי אודות האירוע או העניין והשפעתו על פעילותם העסקית, באופן שהקשה על ציבור המשקיעים להבין את מהות האירוע המדווח והשפעתו על התאגיד ועל מחירי ניירות הערך שלו.

כך למשל, סגל הרשות מפנה את תשומת הלב ל דיווחים שהתבררו כבעלי תוכן ואופי שיווקיים יותר ועסקיים פחות, כמו גם לתופעה שנצפתה במקרים מסוימים בדמות תזמון דיווחים מידיים בעלי אופי חיובי לצד דיווחים בעלי אופי שלילי במסגרתם תאגידים פרסמו דיווחים בעלי השלכה שלילית על פעילותם העסקית ובסמיכות אליהם (לפני או לאחר הדיווח) פרסמו דיווחים בעלי השלכה חיובית (לעיתים לכאורה) על פעילותם העסקית (לעיתים תוך תזמון דיווח שלא בהתאם למועד שבו נודע לתאגיד על התרחשותו וכן באופן שפגע ביכולת להבין בצורה ברורה את ההשפעה של כל דיווח בנפרד).

• סגל הרשות מדגיש את הצורך בשמירה על עקרון הגילוי הנאות מחייבת הקפדה על סטנדרט גילוי איכותי וגבוה, המחייב את התאגיד להימנע משימוש בכלי הדיווח המידי לצורך פרסום מידע בעל אופי שיווקי או תוכן פרסומי, כאשר לא מדובר באירוע או עניין החורג מעסקי התאגיד הרגילים ואשר יש או עשויה להיות להם השפעה מהותית על התאגיד או כאשר לא מדובר באירוע או עניין שיש בהם כדי להשפיע באופן משמעותי על מחיר ניירות הערך של התאגיד.

• על התאגידים המפרסמים דיווחים מידיים בהתאם לתקנה 36 לתקנות הדוחות לשים לב במיוחד לתוכן המידע שניתן בדיווח כך שיוצג בצורה מובנית ושלמה - היינו המידע יכלול התייחסות לכל ההיבטים המהותיים מבחינה איכותית וכמותית שנדרשים להבין את האירוע או העניין, וכן להקפיד שהדיווח יוגש וינוסח עד כמה שניתן בשפה פשוטה, מובנת וקריאה למשקיע הסביר באופן שיאפשר בנקל להבין מהמידע שניתן את ההשפעות וההשלכות המרכזיות על פעילות התאגיד.

• בנוסף, על התאגידים לשים לב, כי דיווחים יוצגו בצורה מאוזנת ולא מוטה תוך התייחסות לא רק להיבטים חיוביים הנגרמים כתוצאה מהאירוע או העניין על פעילות התאגיד, אלא גם חשיפת מכלול ההיבטים השליליים שעלולים להתרחש כתוצאה מכך.

• יש להקפיד כי דיווחים לא יציגו אירוע או עניין בצורה אופטימית (או פסימית) מדי, או באופן כזה אשר אינו מאפשר למשקיעים לנתח את המגמות בצורה נאותה.

• יש להקפיד כי מועד פרסום הדיווחים ייגזר מהוראות תקנה 30 לתקנות הדוחות בלבד, בהתאם למועד שבו נודע לתאגיד על התרחשותם ולהימנע מתזמון פרסום הדיווח בראי שיקולים אחרים.

אירועי אשראי בר דיווח

• יש להקפיד על פרסום בזמן אמת של אירועי אשראי בר דיווח, כדוגמת התקשרויות בהסכמי הלוואה, אי עמידה באמות מידה פיננסיות, שינוי מהותי בהסכמי הלוואה ועוד. חיוניותם של דיווחים אלו מקבלת משנה תוקף ברקע העלייה בסיכוני הנזילות וחדלות הפירעון של התאגידים בעקבות עליית ריבית והאינפלציה ועל רקע השלכות המלחמה על הפעילות העסקית של התאגידים.

• יש לשים לב כי חובת הדיווח על התקשרויות בהסכמים להעמדת מימון לתאגיד מתבססת לא רק על מקרים שמקיימים את החזקות הכמותיות להגדרת הלוואה מהותית, אלא יתכנו נסיבות נוספות שיקימו חובת דיווח מיידית, כדוגמת אשראי שניתן בתנאי מימון שחורגים באופן מהותי מתנאי המימון הרגילים של התאגיד (למשל, אשראי הנושא שיעור ריבית אשר גבוה משמעותית משיעור הריבית הממוצעת של התאגיד בהלוואות דומות).

דיווחים אודות רכישת נכס מהותי

בדיווחים מידיים אודות התקשרות בעסקה לרכישת נכס מהותי על התאגידים להקפיד על יישום התוספת החמישית לתקנות הדוחות, ובפרט ביחס לרכישת ניירות ערך או פעילות של תאגיד, להקפיד על החובה לכלול נתונים כספיים עיקריים מתוך הדוחות הכספיים של התאגיד הנרכש בשלב החתימה על הסכם רכישה, גם אם טרם התקיימו מלוא התנאים המתלים להשלמת העסקה.

חובת עדכון על דיווחים מכוח תקנה 36 לתקנות הדוחות

על התאגידים להקפיד על עדכון כל התפתחות מהותית שחלה ביחס לדיווחים שדווחו בעבר ואשר כללו אירוע או עניין שעשוי להתרחש במועד מאוחר יותר למועד הדוח המקורי, כנדרש בהתאם לתקנה 2א37 לתקנות הדוחות. כך למשל, אם תאגיד דיווח על התקשרות במזכר הבנות לרכישת פעילות והצדדים לעסקה קבעו תקופה של 90 ימים להשלמת העסקה ולחתימה על הסכם רכישה, עליו לוודא כי בתום תקופה זו יימסר דיווח עדכני על השלמת העסקה או על מתן ארכה נוספת להשלמת העסקה או אם בוטלה ההתקשרות.

פעילות מחלקת ביקורת והערכה

במהלך שנת 2024, צפויה מחלקת הביקורת להתחיל ביקורות, בין היתר, בנושאים הבאים - רווחיות גולמית של קמעונאיות מזון, ISOX וטיפול חשבונאי בעסקאות קומבינציה במקרקעין.

[לקישור למסמך לחץ כאן.](#)

בעניין דוחות שנתיים 2023, מוצע לראות גם את מזכר משרדנו בעניין דוחות שנתיים 2023 שבו ריכזנו עבורכם את כל החידושים והעדכונים המשפטיים העיקריים הרלוונטיים לדוח השנתי, אשר פורסמו במהלך שנת 2023 ועד למועד המזכר. [לקישור למזכר לחץ כאן.](#)

אנשי קשר

יאיר שילוני
שותף

שרון ורקר שגיא
שותפה